

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 1 mei 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een implantaat met kroon.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op bijzondere tandheelkunde omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Bij verzoeker is 2020 een tongcarcinoom vastgesteld. Voorafgaand aan de bestraling is element 16 (eerste grote kies rechtsboven) verwijderd, omdat de ontsteking van het parodontium bij deze kies tot complicaties zou kunnen leiden. Na herstel van de oncologische behandeling, heeft verzoeker besloten de kauwfunctie van zijn gebit te willen laten herstellen. Hij heeft hiervoor in 2023 een aanvraag ingediend bij verweerder voor het laten plaatsen van een implantaat met kroon op de locatie van element 16.

Verweerder heeft de aanvraag initieel afgewezen, omdat in zijn optiek het verlies van één kies niet een zodanig grote handicap geeft dat de tandheeskundige functie in het geding komt. In de brief van 5 maart 2025 geeft verweerder aan de SKGZ aan na het bestuderen van wetenschappelijke literatuur te erkennen dat verzoeker aanspraak maakt op vergoeding van de vervanging van element 16. Hierbij geeft verweerder aan dat deze aanspraak op basis van het maatmanbeginsel niet verder gaat dan het compenseren van de onderliggende aandoening tot het niveau van de orale functie die aanwezig zou zijn geweest zonder de aandoening. Verweerder maakt hieruit op dat verzoeker niet uitsluitend aangewezen is op een implantaat met kroon, maar dat vervanging op meerdere manieren kan plaatsvinden. Verweerder doet aan verzoeker het voorstel een frame(prothese) te vergoeden voor een bedrag van € 1.100.

Verzoeker kan zich niet vinden in het voorstel van verweerder. Hij is van mening dat een frameprothese niet gelijkwaardig is aan de oorspronkelijke situatie, omdat element 16 naar behoren functioneerde. Hiernaast stelt verzoeker dat het plaatsen van een implantaat met kroon een duurzame, medisch noodzakelijk en passende oplossing is in zijn situatie.

Juridisch kader

Volgens de Zvw wordt tandheelkundige zorg voor volwassen verzekerden niet vergoed vanuit de basisverzekering. Dit is slechts anders bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. De bijzondere tandheelkundige hulp is beschreven in het eerste lid van artikel 2.7 Besluit zorgverzekering (Bzv). Een indicatie tot bijzondere tandhulp kan slechts voorkomen in drie gevallen:

- a) bij een ernstige ontwikkelingsstoornis, een groeistoornis of een verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel;
- b) als de verzekerde een niet-tandheelkundige lichamelijke of geestelijke aandoening heeft en de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad.
- c) als een medische behandeling zonder de mondzorg onvoldoende resultaat heeft en de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad.

In het geval van verzoeker dient getoetst te worden aan artikel 2.7 lid 1 sub c. Sub c ziet toe op het voorafgaand aan een medische behandeling ontstekingsvrij maken van de mond, omdat de geplande operatie (bijvoorbeeld een hartoperatie), minder kans van slagen heeft, of meer kans op ernstige complicaties, wanneer in de mond ontstekingen aanwezig zijn. Mondzorg op grond van sub c wordt ook wel mondzorg voor medisch gecompromitteerden genoemd.

Maatmanbeginsel

Daarnaast blijkt uit het besluit dat de hulp noodzakelijk moet zijn om een tandheelkundige functie te behouden, gelijkwaardig aan die welke de verzekerde zou hebben gehad als de aandoening zich niet had voorgedaan. Schade aan het gebit die is ontstaan door de aandoening of behandeling kan in het kader van de bijzondere tandheelkunde worden hersteld. Schade die al vóór de aandoening of behandeling aanwezig was kan niet in dit kader worden hersteld.

Beoordeling

De informatie in het dossier is tandheelkundig en juridisch beoordeeld. Het Zorginstituut constateert op basis van de beschikbare informatie dat de (verzekering)indicatie en het maatmanbeginsel niet in geschil zijn. Partijen zijn het erover eens dat de aanspraak zich beperkt tot vergoeding van de vervanging van de verwijderde kies (element 16).

In geschil is of verzoeker aanspraak kan maken op een implantaat met kroon op de locatie van element 16. Dit element kan zowel vervangen worden door een passende frame(prothese), als een implantaat met kroon. Uit de beschikbare informatie blijkt niet dat er bij verzoeker dusdanig bijzondere omstandigheden spelen waaruit volgt dat hij specifiek aangewezen is op een implantaat met kroon.

Nu het ontbrekende element met zowel een implantaat met kroon als een frameprothese kan worden hersteld, rest de vraag op welke wijze de kies moet worden vervangen. Dit is een doelmatigheidsvraagstuk. Gelet op artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw) adviseert het Zorginstituut over geschillen die betrekking hebben op de te verzekeren prestaties, zoals vermeld in artikel 11 Zvw. Nu vast is komen te staan dat element 16 kan worden hersteld met zowel een implantaat met kroon als een frameprothese, heeft het Zorginstituut geen adviestaak meer. Het Zorginstituut brengt over de doelmatigheid van zorg geen advies uit.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie kan worden geconcludeerd dat verzoeker aanspraak kan maken op vervanging van element 16. Dit element kan vervangen worden door middel van een implantaat met kroon of een frameprothese. Het behoort niet tot de adviestaak van het Zorginstituut om te beoordelen op welke wijze de kies moet worden vervangen, dit hangt af van de doelmatigheid van de zorg.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoeker kan aanspraak maken op vervanging van de kies op de locatie van element 16.